

A jobboldaliak népszerű vezetői, valamint elismert szakemberek nagy számban állnának egyúttal rögtön rendelkezésre.

Bátorkodom kijelenteni, hogy egy ilyen irányú kísérlet munkatársaim segítségével 3 napon belül az említett elemekkel (?) kormányt létesít.

A trójai módszert sikerül megővni, úgyszintén a jó látszatot is számunkra.

A megbeszélések III/13-án megkezdődnek, mit sem változtatnak a „határ-időn” [...].

Forrás: Magyarország és a második világháború, 443–448.

1. Miben lép túl a végkövetkeztetést tekintve a most olvasott memorandum Veessenmayer jelentésén? Mi a különbség oka? Hogyan változott a két szöveg keletkezése közötti időben a katonai és a politikai helyzet?
2. A németek utalnak Bethlen Horthyra gyakorolt befolyására. Nézz utána (pl. Horthy emlékirataiban), milyen politikai szerepe volt Bethlennek a háború idején! Hogyan vélekedett a háborúban való magyar részvételtől és a német szövetségesről?
3. Az memorandum alapján állapítsd meg, hogy miért volt fontos Magyarország a németeknek!
4. Milyen következményektől tartva nem javasolja a memorandum Magyarország erőszakos katonai megszállását? Véleményed szerint mennyiben helytálló a német elképzelés a magyar reagálásról? Indokold válaszod!
5. Miért nevezi a forrás Horthyt „történeti” személyiségnek? Milyen sorsot szán a kormányzónak?
6. A memorandumból következtetni lehet a közép-európai térség kis államai között fennálló ellentétekre. Miért jelentett ez nagy problémát a németeknek? Volt-e német szempontból előnyös oldala ezeknek az ellentéteknek?
7. A forrás szerzője az „evolúciós alapon való újjárendezést” tartja eredményesnek. Mit jelent ez a gyakorlatban? Milyen előnyei lennének e megoldásnak?
8. Az „evolúciós újjárendezés” esetén mi lenne a német haderő feladata? Mekkora létszámú német csapatok állomásoznának Magyarországon, és milyen ürüggyel?
9. Mit érthet az író a „trójai módszer” sikerén?
10. A memorandum ismeretében vitassátok meg, helyesen tette-e Horthy, hogy nem adott ki ellenlási parancsot, és nem mondott le a kormányzásáról az ország német megszállása idején!

11. SZOMBATHELYI FERENC VEZÉREZREDESNEK, A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKÉNEK FELJEGYZÉSE A NÉMET FŐHADISZÁLLÁSON, KLESSHEIMBEN TÖRTÉNT TÁRGYALÁSRÓL (1944. MÁRCIUS 20.)

...Közben a Főméltóságú Kormányzó Úr délelőtti tárgyalása Hitlerrel befejezést nyert, és a Főméltóságú Úr bennünket, vagyis a honvédelmi minisztert, a külügyminisztert, Homok Sándor berlini katonai attasét tájékoztatás céljából lakosztályába hivatott.

A Kormányzó Úr tájékoztatása.

A Führer azt mondta, hogy Magyarországon, dacára az 1 év előtti figyelemztetésnek, a politikai helyzet nagyon bizonytalanra vált, és ő okulva az olasz összeomlásokon, intézkedni fog, hogy a Duna-medencében ilyesmi ne történhessen meg, és hogy itt biztos garanciái legyenek, nehogy a most keleten nehéz helyzetben küzdő német haderőket hátulról meglepetés érhesse. Neki megvan az elhatározása, és az intézkedéseket máris kiadta, hogy komoly garanciákat vegyen a kézbe.

A Főméltóságú Úr válasza az volt, hogy ő erőszak alkalmazása esetén lemond, mert nem szándékozik a felelősséget vállalni. Kifejtette az álláspontját a német megszállással szemben, felhozta az összes indokokat, különösen rámutatott arra, hogy Magyarország és a magyar ipar, a magyar közlekedés nagyrészt Németország érdekében működik, és megint biztosította a Führert arról, hogy egy átállás Magyarország részéről ki van zárva. [...]

Főméltóságú Úr nyilatkozatát tudomásul vettük, és kértük őt, hogy délután a tárgyalásokat még vegye fel Hitlerrel, és amennyire lehet, igyekezzen meggyőzni őt arról, hogy teljesen az ő vonalukon állunk, és mindent elkövetünk, hogy győzelmüket előmozdítsuk. [...]

Horthy kabinetirodájának anyaga. 2. I/32.

Forrás: Magyarország és a második világháború, 448–456.

1. Miért látta vendégül Hitler Horthyt Klessheimben? Mit közölt itt a magyar kormányzóval? Miért fogadta el Horthy a meghívást?
2. Hitler indokai között szerepelt az olasz összeomlás. Ismertesd ennek eseményeit! Lehetett-e Hitlernek hasonló félelme Magyarországgal kapcsolatban? Hazánkban milyen reakciót váltott ki az olasz átállási kísérlet, illetve annak kudarca?
3. Joggal tartottak-e a magyar „kiugrástól” a németek 1944 márciusában? Indokold válaszod!
4. Milyen érvekkel akarták lebeszélni a magyar vezetők Hitlert az ország megszállásáról?
5. Sorold fel Horthy és a magyar kormány azon lépéseit, amelyek cáfolták azt a magyar állítást, hogy „teljesen az ő vonalukon állunk, és mindent elkövetünk, hogy győzelmüket előmozdítsuk”!
6. Nézz utána más forrásokban is Horthy klessheimi útjának, tárgyalásainak!

12. FELJEGYZÉSEK MAGYARORSZÁG MEGSZÁLLÁSÁRÓL (1944. MÁRCIUS 21.)

A) HÓMAN BÁLINT FELJEGYZÉSE A NÉMET MEGSZÁLLÁSÁRÓL

Vasárnap reggel 2 órakor 11 német hadosztály nyugat, észak, kelet és dél felől benyomult az országba, s egy-két egész jelentéktelen összecsapásról nem szólva, amelyek a két hadsereg közt támadt félreértés miatt keletkeztek, komoly összeütközés nélkül, 12 óra alatt Magyarország minden városát és községét megszállták. Az egy időben magyar területre érkezett Gestapo-kötélékek, Budapesten a rendőrségen helyezkedve el s a telefon- és távíróközpontot és hivatalokat megszállván, több száz, sőt több ezer politikai személyiséget őrizetbe vettek, akik – hír szerint – az ellenséggel, angolokkal, amerikaikkal, oroszokkal álltak összeköttetésben. A letartóztatások során elfoglalták a Szociáldemokrata Párt és a Népszava Conti utcai helyiségeit. [...] A közvélemény általában a legnagyobb megdöbbenéssel, fájdalommal s egy része felháborodással, más része szégyenkezéssel értesült a „szövetséges” haderő bevonulásáról, a megszállás tényéről s a német közegek önhatalmú intézkedéseiről. [...]

Forrás: Karsai, 444–445.